

N°. 6.

Sestdeenâ, 6. (18.) Februar.

1871.

Malta par gaddu 1 rubl.

Abditajs.

Karra sinnaš.

Sessemmes sinnaš. No Rihgâs: smalla blediba. No Kurssemes: pahr ugguns-grehtu Aldiferê. No Pehterburgas: pahr galwas-naudas nozelschanu un pahr stunstigu pullstent. No Samaras: feeweefchu stoßmeisterenes.

Ahrjemmes sinnaš. No Wahzjemmes: Napoleona pasluddinaschana. No Parišes: tur behdigi kladias, — runnas-wihru zelschana. No Schweizjas: ruhpes ar Frantschu behgalem. No Italijs: trohnaprinziš Kohnâ pahrgahjis dšiwobt. No Londones: febnizeenes runna parlamenti eefahlobi. No Spanijs: jaunais lebninšch rakstijis jittahm waldischanahm. No Rumantjas: firšê Kapelis ne-aišeeschoht wis no turrenes.

Saunafahš sinnaš.

Latweefchu reisneela sinnaš. Pahr zeematu piršchana. Pahr siltu semmju melletajem. Labba anbele.

Feeliftumâ. Dširawâs. Laizigas mantas liltens. Smeeklu stahstini.

Karra - sinnaš.

Kad ne ween Kreewu-semmê, kâ jau effam dširdejuschi, leeli fneega putteni bijusch, bet arri ahrsemmes zetti tapat tiftusch aišputtinati, tad pa schihm pahri neddetahm grubti gahjis ar awisehm un sinnaahm, to newarreja til ahtri suh-tiht no weenas mallas us obru, kâ gan eerasts. Tapeh arri pee mums Rihgâ taggad daudš sinnaš un awisew wehl nemaš naw atnahtuschas un kas wehl atnahl, tahš kohti wehlu atnahl. Tadeht schejenes awisneeki gaušchi scheloh-jahš, kâ teem peetruhtst sinnaš, to sawâs iddeenu awisew doht laffih. Un mums Latweefchu awisneekem jazeesch winneem lihds.

Ihsteni no pascha karra-laula schim brihscham mums nelas leels naw to stahstih, jo lamehr wehl pameers walda un Frantschi ar sawahm runnas-w. wehleschanahm darbo-jahš, tamehr wiffa pasaule us to ween Klausahš, kas tē nu isnahšchoht, meers, jeb wehl karschš. Karra-teefa Werjaljē jau effoht nospreeduse, kâ, ja Frantschu wehleschanas nebhuschohht tâ isdohytes, kâ tuhlin meers teel, karru ar wiffu spehtu atkal no jauna fahischohht. Elsasē dattâ arr wehl irr weena fkanste, Belfohr, kas naw Wahzee-

scheem padewusehš un tur Buhrbakis ar sawu armiju griš-beja klahst titt un to aisstahweht. Bet jau sinnam kâ Buhrbakim irr isdeweess un zaur to nu Belfohre us nekahdu palihdsibu no Frantscheem weirs newarr zerreht. Belfohres komandants palkawneeks Denfert turrahš un turrahš, lai gan fšaidri redš, kâ us tahdu wihš druppu-kaudje ween tur pahri paliks. Wahzeefchi apnehmuschees, kad ne zittadi, ar sturmi tai eet wiršâ un to paemt, pirms meera derreschana turreta, lai Frantschi newarretu leelitees, kâ winni scheem Elsaš nodewufchi lihds ar pilšsehtu, tur winnu laudis wehl eefschâ. — Tur teem laudihm tahš karra-breesmas warren gruhtas un pehdigs pohstis tâ, kâ teem ja-eetohht maiss luhgt pee zitteem tahdeem pascheem tuffschineekem, kâ winni. — Patlabban pahrnahja tahda sinna, kâ Wahzeefchi ar Belfohri pameeru noderrejusch ar tahdu sinna, kâ schee padohschotees. — No Bordo pilšsehtas sinno, kâ Garibaltis sawu komandereeschanas ammatu nolizzis un tizzis ar pateizibu atlaistš. — Londonē leelu promijantu, gluhchi gattawu taifjusch preefsch Parišneekem, to teem suhtih. 24 krahnis deen' un natt' strah-dajuschas bistroit preefsch Parišneekem fataifdamas un Wullitsch pilšsehtâ 3 karra-tuggos eekrahwusch 2000 muz-zas ar to promijantu. Pahr Frantscheem taggad gahda gan draugi, gan arri eenaidneeki un tas irr jauks, teizams darbs. — Schweizju waldischana liffuse Wahz walstu kanz-leri grafhu Bismartu luhgt, loi isgahdajohht, kâ teem nu-pat Schweizju semmē eespruhtuschem Frantschu karra-wih-reem wehletu atpalkat eet us Franziju. Bet Bismarts zaur Wahz walstu wehstneeku lizzis Schweizju waldischana at-bildeht, kâ to newarroht wis wehleht, jo Franzijas waldischana nekâ nespehjoht pahr to galwoht, kâ ta atpalkat nahfufe armija atkal ne-eijohht Wahzeescheem pretti. Lai Schweizjia wehl tahdu ihšu laitu tapat pazeeschotees kâ lihds schim, tad winna arr no sawas puffes buhšchoht palihdsieht, kâ pee meera teel.

Pahr to wehleschanu sinnaš nahš schahdas un tahdas un no tahm redsams, kâ Elsaesefchi paschi negribboht pee Wahzjemmes palikt, — tee wehloht runnas-wihruš,

las us Franzijas republikas pufi stahv. — Ka Poh-
lde zittureis bija dauds, kas pehz waldineela gohda pa-
fchi kastroja, ta arri taggad Franzija tahdu tandidatu effoht
leels pulks, un laitam tas jau tiks, lam wairal balsis
buhs peekrittufchas. Nupat no Berlinses sinno, ka 2 tresch-
daktas balsu pagehroht keisera woi kehnina waldischanu un
til weena peektakta republiku. Us tahdu wihti — ja tas
teefa — Frantschi schoreis atkal nedabbuhs republiku. —
Runna arr no pameera pagarrinaschanas us tahdu neddeku.

Tahdas nu, ihsumā sanemtas, irr tahs sinnas, kas schim
brihscham muus sinnamas tiffufchas no tahs weetas, us
kurren taggad wiffa pasauale stattahs. Drihs nu waijag
israhritees, woi buhs meers, woi wehl ilgal karfchs. Lai-
kam jau nahkofcha neddeka pahr wiffu dabbusim flaidratas
sinnas.

Schinnī mehnesi Wahzeefchi Berlinē eefahfchoht sawu
leelo walsts runnas-deenu; keisers Wilhelms effoht isfaj-
zijas, ka winsch pats arr griboht klacht buht pee eefahf-
chanas un Berlinēefchi tadeht fataifotees wiannu ar lee-
listu gohdu sanemt. Krohneschanu atstahfchoht us weh-
latu laitu.

Gelshemmes sinnas.

No Rihgas. Lai gan blehschu un wiltneeku nekad
te netrubiht, tomehr netrubiht nekad arri til skunstigu,
kam dewiga rohka labpraht sneeds sawu dahwanu. —
Wehl mums no peeminnas naw sudduse ta Belgari-
neeze, kas pehrn te pa nammeem apfahrt gahja schehloda-
mees, ka dehls naudu pasaudejis un wianna wairs
newarroht us Belgariu atpattal tift. Te schinnis
deenās dsird atkal pahr tahdu jaunu, labbi apgehrbtu
17 gaddus wezzu meiteni, kas ihpafchi eet pee jau-
neem wihreescheem sawas behdas fuhdscht. Schi
stahsta, ka wiannas mahte jau 4 mehneschus no wee-
tas flimma guktoht, wiannai effoht wehl 5 zitti ma-
fakt brachti un mahfas, pahr ko nu schai jagahda
un ta scheem daschdeen' ne tummosinsch maifes ne-
effoht mahja. Tahda nohte nu wianna effoht nah-
kufe palihdsibu un schehlafstibu luhgtees, pee (ta lunga,
kur patlabban sawas behdas fuhds), tapehz, ka wi-
nnas mahte preefsch dauds gaddeem pee ta lunga wez-
zateem effoht deenejuse. — Ja nu grihb pahr
wiannu buhschanu labbaki sinnaht, tad ta us wif-
fahm jautaschanahm flaidri atbild. Pahr sawu labbu
apgehrbu ta fakta, ka tas wiannai wehl no agrakeem
gaddeem, kad winneem wehl itt labbi klahjees. Schuht
wianna arr labbi mahloht un nesinn ka pateiktahs
tam, kas wiannai darbu gahdatu. Sinnams, ka fungi
tahdai nedohs kapeifu ween, bet rubli un sohla preefsch
wiannas darbu fagahdaht. Bet kad nu pehzak eet
to nelaimigu familiju usmekleht, tad tai usdohta
mahja tahdu nemas neatrohd, neds arri kahds pehz
ta wahrda tahdu sinn usrahdiht. Tad til wehl no-
manna, kahda ta jauna meita bijuse. — Pahr zitteem
prastakeem blehscheem un wiltneekem, kahdi te idee-
nas redjami, jau nelo nefazzifim.

No Kursemmes. Latv. awijes stahsta, ka Midfir-
res pagasta, Tennu mahjās, seewas, kas istaba lin-
nus fukkajufchas, ap pufsdeenas laitu wiffas ais-
gahjufchas us laidaru lohpus tohpt un behrnus
weenus paschus bes kahda usrauga atstahjufchas

istaba. Kahds masz puika peelaidis ugguni pee pa-
kulahm un no tahm ugguns dsirfsteles schahwufchahs
pa schkirbaineem greesteem us behrnina, kas pilns ar
lohpu barribu. No ta istaba ar wiffu lohpu-ehda-
maju nodeggufe. Kad jel muhsu laudis atmettihs
to nelabbu eeraddumu, seenu un salmus glabbah
kurrinamās ehkās!

No Pehterburgas raksta, ka daschās gubernijas dar-
bojotees ar to, galwas-naudu pawiffam nozelt, —
lai zaur to zilweti netiktu kaweti aiseet, kur katram
labbapatihf katrā laikā. Bet kad nu tal tahs waijadsig
nodohfchanas ja-eeenem, tad tas jadarra us zittadu wihti
un zitti dohmajufchi, ka to waijagoht nemit no mah-
jahm un gruntehm, — zitti atkal, ka to warroht
nemit no katra zilweta gadda eenahfchanahm un ta
wehl zittadi. Sinnams, ka til ahtri ar to ne-ees,
kamehr no wiffahm pufsehm tee padohmi fanahls
kohpā un kamehr atraddihs, kurfchs tas derrigafais
un wiffur peenemmams.

— Te tahds birgiris no Rostroma gubernijas,
wahrda Lebedew, atnahjis un atneffis lihds tahdu
stundu pullsteni, ko winsch pats isdohmajis un pats
ustaisijis un las pawiffam sawads. Winsch pats
to fauz par 4 gaddu pullsteni, lai gan tas weenretf
uswilltis eet 5 gaddus. Schi ta ihpafcha skunste
pee scha pullstena, ka winsch til ilgi eet, jo lihds
schim til tahdi pullsteni bij, kas til weenu gaddu eet.
11. Janw. augstais Kungs un Keisers laipnigā prahta
Lebedewa skunstes leetu apraudstija un to peenehma, un
meisterupastubbinaja sawā skunste us preefschu darbotees.
Tad wehl augstais Keisers noscheloja, ka tas pullstens
pehrnā gaddā us to skunstes-leetu israhdischanu ne-
bija nests. Lebedewam no Keisera pufses par gohda-
maksu tilla dahwinati 600 rubli.

No Samaras. Walsts awise pasluddina, ka sche-
jenes kreis-waldischana nospreeduse, arri seewischlas
ismahziht par ffohlmeisterenehm preefsch kauschu ffoh-
lahm, jo effoht jau peenahltis, ka lihds schim labbi
gahjis, kur seewischku ffohlmeisterenes mahzijufchas.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzsemmes. Is Wilhelmschöhes no 11ta
Februar (30. Janwar) raksta: Napoleons patlabban
islaidis pasluddinaschanu us Franzufcheem, kur winsch
fakta, ka redsedams to leelu nelaimi, kurrā ta semme
taggad eefrittuse, winsch newarroht wairs ilgal fluffu
zeest. Tai azzu-mirkli, kad winsch tizzis sawangohs,
winsch newarreis par meeru farunnatees jeb
meeru derreht un tas bijis darrams kai eezeltai wal-
dischanai; tai bijis janopreesch, wai waijadsigs wehl
tahkal karroht. „Wehl warreja nelaimi nowehrft, kad
dumpofchana eefahfahs. Keisera waldischana tilla
fagahsta. Keisers sawas taifnas dusmas sawaldija
un karsti wehlejahs, ka teem tautas-aisstahwetajeem
labbi isdohtoht. Taggad, kad us isdohfschanohs
wiffa zerriba sudduse, waijag teem leekeem waldinee-
teem atbildeschanu praffiht. Jhstenu kahrtibu, us-

tizzibu un meeru newarr zittabi panahst, kà ween, kad tautu paschu jaunta. Upbehdinahts zaur til daudj netafnibahm un peewilschanahm, kà Napoleons falka, „schodeen negribbu wis tabs teefas un waktas atprassibt, lo juhs pa daudj reijahm labbâ prahâ man usdewuschî. Mubfu nelaimi redsebamem, naw wis laika dohmah us sawu paschu gohdu un labbumu. Bet til ilgi, kamehr tauta patte naw sawu prahtu sinnamu darrijuse, til ilgi man, kà wi-nas pateefigam preefschneefam peefriht tai fazzibt: Wis, kas bes Suhfu ihstas sinas un wehlefschanas noteef, tas wis irr prett liffumeem darribts. Til weena no paschas tautas eezelta waldischana, kas sawu gohdu nemelle, eespehj Suhfu mainas dseebinaht, Suhfu firdis ar zerribu pildibt un Suhfu sagahni-tas bajnizas atkal par lubgschanas-nammeem padar-riht. Tittai tahda waldischana eespehj teh-w-semmei darbu, faderribu un meeru atdoht.“ — Napoleons laikam tadeht kà raffitijis, kad ar errestibahm dsirbe-jis, ka taggadeji Franzijas pahrwaldineeki laudim ais-leeguschî, Bonapartes familiju wehleht. Laikam wi-nam wehl bijuse zerriba, ar laiku sawâ gohdâ at-pakkat titt, jeb sawu dehlu redseht par Franzijas waldineeku. — Taggad Bersalje teefoht isdohta Frantjehu awise, fur laudis stipri ween stubbinajoh, republiku cetajibt un Napoleonu wairs newehleht.

No Parihses. Pa to pameera laiku kahds sinu raffititajs no Parihses kahdai Englandes awisei raf-stijis kà: Parihses irr kà kaps, meefigi nn garrigi effam fabirjuschî. Mums reebjabs no wisseem zitteem un no few pascheem. Tahds pehreens bij par daudj. Neweens negribb pee ta buht noseedsigs un frau-j zitteem to wainu wirsâ. Daschi birgeri gribbeja no-ichantees, bet wianu draugi tohs aisturrejuschi. Mubfu warrena tauta drebh no behdahm un dus-mahm. Sinnams, ka wissi irr behdigi tadeht, ka mums waijadseja padohtees, bet dewinas desmit-dak-tas irr no firds preezigas, ka wis jau pagallam un apmeerinajabs ar to, ka Prubschi gan irr skanstes, bet naw paschâ pilssehtâ. Pilssehta taggad irr mee-rtiga un darbojabs ar wehlefschanahm. Republikai te naw nekahda lahga flawa, tapeh, ka ta nespehja uswarreht. Bonapartisti atkal kahjâs, bet ne keise-ram, nedj arri wianu dehlam irr te Parihses kahds aistahwetajs. Orleansisteem te gan daudj draugu. Trotschih un Gambetta bij agral Parihsneeku mihtee waddoni, bet taggad schohs nizzina un lamma. Trotschih, kas pawiffam un no wisseem irr atstahts, dsihwo pee jawas familijas. — Leelgabbali taggad no wal-lehm nonemti, offizeeri staiga rohkas bifschu kabha-tas eebahjuschi un errojabs, ka us tahdu wihsi bijis japeenemm pameers; labba un wairaf pa gohdam buhtoh bijis, tuhlin padohtees, nekâ taggad par wazgneeseem dsihwoht. — Pa scho pameera laiku wairaf kà 23,000 zilweli islubguschî brikwibu, no Parihses aiseet. — No ahrenes til kahdi Englan-deesche sinu-raffititaji effoht Parihses eegahjuschi, bet

Wahzeeschi wehl ne, jo Parihsneeki til nifni us teem, ka lahga wis ne-eetu, ja to eedrohshinatohs. Wis-marts gribbejis Parihses wahrtus no Wahz salda-teem likt apfargah; bet Favre tam us to atbildejis, ka tad if pa 5 minutehm buhschoht jaleef zitta wakt; — tas tad kà faprobthams, ka Parihses polizei-sal-dati Wahz waktis noschautu. Wehl schabs Englan-deesche sinas stabsta, ka Parihses schim briksham eijoh behdigi un waktarâs eelas effoht kà isflauzitas, — rettâ weetâ fur kahda petroleuma lampa deggoht. Pahrtikas truhfums wehl arween leels, un zaur to, ka daschi nahfoht us Bersalji, berribu pirkt, arri tur ta pahrtikas prezze jau paliffuse 20 reij dahr-gaka nekâ agral. Ar rumas-wihru wehlefscha-nahm Franzijâ kà eijoh, ka libds schim meera-par-tejai effoht wirfrohka, zaur lo warroht zerreht, ka meeru panahst.

No Schweizias. Schweizi, kà Franzijas tuhwee rohbeschneeki, arr nepaleef sweiti no karra-grubtibahm. Neween, ka teem taggad sawas rohbeschas zeetaki ja-apfarga, bet arri, ka allaschin kahdi atklibduschî pulki eefriht wianu rohbeschas, lo atpakkat aistaidibt ne-warr, bet kam til karra-eerohtschî ja-atnemm un pa-schi jausturr. Lihds schim tas bij gahjis til pee masuma ween, bei nu nesemm wissa atkiffuse Buh-baka armija, 80,000 wihri; tas naw nekahds ma-sums. Til daudj usturra sagahdabt, Schweizu wal-dischana peetrubtuse nauda un ta nospreeduse 15 millionus paleeneht.

No Italijas, 5tâ Februar (24. Janwar) mini-sterija nospreeduse, ka Februar mehnescha beigâs keh-ninam ja-eijoh us Rohmu. Pahwests isfazzijis, ka winsch Rohmâ paliffchoht til ilgi, kamehr ta pateefi tiffchoht panemta par Italijas galwas-pilssehtu. — Bet Rohmeesche karsta wehlefschanahs jau pufslibds effoht peepildita, jo jau taggad Kwirinala pilli wal-doh — lai gan ne pat tehniisch, — tomehr wianu frohna-mantineeks Humberts ar sawu gaspaschu, to no laudihm lohti zeenitu prinzeffi Margerita. Bet tas preeks Rohmeescheem ne-effoht isdewees, to augsto pahri ar leelu gohdu fanemt, kà gan gribbejuschi, jo tai 23. Janwar leetus lijis straumehm paschâ tai laikâ, kad prinzis atreisojis. Tomehr ap bahnuji un ap Kwirinala pilli bijuschî laudis pulkeem fapulzejuschees un Rohmeesche dahmas tai augstai gaspaschâi pa-fneeguschas tabs flaitalabs pufkes. — Pahwesta draugi pehzat isdaudsinajuschî, ka schis kauschu pulks no tehnikâ draugu pufkes jau bijis us to faderrehts, — bet tas nemas ne-effoht teefa. So ja leetus neubtu bijis, tad ta fanemschana buhtoh leetista bijuse.

No Londones, 28. Janwar (9. Februar) raffta kà: Schodeen waktis runnas-deenu jeb parlamenti eefah-loht, kehneene turreja runnu, fur ta fazzija, ka tas karschs, kas libds schim Ciropa tralkojis, pehz mas-deenahm warroht no jauna eefahthees, ja teem rah-makeem padohmneeseem ne-isdohdotees no zella is-

bihdiht tohs kawektus, las meeram pretti stahw. Keh-
nineeene apleezinaja, fa Englande të nemaj ne-effoht
eejautufehs un arri nefabdu padohmu dewufe, re-
dshedama, fa to nepeenemfchoht. Turklacht kehneeene
teiza, fa no taggadeja pameera gan warroht zerreht,
fa warretu notaisiht tabdu pilnigu meeru, las ab-
bahm tautabm buhtu par drohschibu un par gohdu.

— Pahr konferenzi runnadama, kehneeene fazzija,
fa ta konferenze pahr to 1856 gadda Parihse notif-
fuschu meera derreschanu taggad të Londonë sawu
darbu strahdajohht. Winna zerrejohht, fa tee fungi
strahdajohht ta, fa lai wis noteel peh; taisnibas latram.
Tif ween winnai effoht gauſchi schehl, fa neisdewees
tä isdarriht, fa us scho konferenzi arri Franzija
buhtu warrejuse nahht, jo tai effoht arri dalka pee
tahs, tapeh; fa ta 1856tä gadda pee ta meera no-
rumnas sawu padohmu dewufe.

No Spanijas. Spanijas jaunais kehniſch Don
Amadeo I. wiſſeem zitteem Ciropas waldineekem
grahmatu rakstijis, zaur ko tas teem ſiano, fa wiſch
no Spanijas waldidameem Korteseem jeb tautas
rumnas-wihreem effoht par Spanijas kehniinu isweh-
lehts un fa wiſch scho wehleschanu effoht peeneh-
mis, kad noprattis, fa zaur to Ciropas meers netif-
sehohht wis jauhts. Wiſch effoht to Spanijas
krohni peenehmis, zeeti apnemdamees, wiſſa ſpehta
gahdabt pahr tahs leelas tautas lablſchchanu. —
Weens no teem labbakeem un drohschakeem padoh-
meem ſchinni leeta effoht tas, ar zittabm waldischa-
nahm labba meerä un draudſiba ſatiktees, ihpaſchi
ar tahm waldischanahm, las jau libſ ſchim ar Spa-
niju labba ſatikſchanä dſihwojuſchas. 2trä Janwar
deenä wiſch effoht to waldischanu usnehmis un us
ſchahs ſemmes likkumeem ſwehrejis, tohs ſemmes
likkumus un eeraddumus gohdabt un paſargabt un
tadeht zittas waldischanas lubdjoht, lai ſawu drau-
dſigu robtu winnam pretti ſneedsjoht, ko wiſch no
ſawas puffes pretti neffoht un lai drohschi tizzohht,
fa wiſſa peedahwata draudſiba, buhschoht uſtizziga
un paſtahwiga ic.

No Humanijas taggad rakſta, fa firſts Kahrliſ ne
kur neaiſeefchoht prohjam. To atſazzifchanahs rakſtu
wiſch effoht rakſtijis tahdä drihdi, kad bijis no kib-
belehm un reiſehm pahrnemts; bet taggad wiſſas
breesmas effoht pahrgahjuſchas un pawalſtneeki wiſſi
paleefoht ſawam waldineekam padewigi un uſtizzigi,
un to lubdjoht, lai paleef pee winneem.

Jaunatahs ſinnas.

No Berſaljes, 5. (17.) Febr. Pameers libſ 12. (24.) Febr.
pagarrinahhts. Grahs Bismarſ Englandes meerinatchanas-
padohmu nepeenemmis. Belfohre padewufeſs un turrenes
aiſſtahwetajeem wehlehts par winnu ſtipru turreſchanohs ar
larra-wihru gohdu, eerohſcheem un mantahm aiſeet. —
Prinzis Napoleons eereifohſis Briſſelä.

No Peſt p., Ungaräs, 2. (14.) Februar. Stahſta, fa
lanzleris Deuſt jau scho neddel no ammata aiſſtaſchotees.

No Londones, 2. (14.) Februar. No Wah; leela lehgera
us Berlini ſinna nahuſe, fa meeru drih; notaiſſchoht.

— 30. Janwar (11. Februar). Tas dſelſu-zekſch ſtary
Londoni un Parihſi atkal irr wakkä preekſch tahdeem reiſ-
neekem, ſam waijadſigas parahdiſchanas. Schejenes ad-
miralitee us Parihſi ſuhrijufe waijadſibas par 50,000
mahrijinahm wehrtibas un wehl ſuhrijis.

— Waldiſchana buhs us kahjahn buhdamu armiju ar
19,980 wihreem pawairoht un preekſch armijas waijadſi-
bahm pägehreht 2,866,700 mahrz. ſterlinu.

No Stoſholmes. Sweedru kehniſch gauſchi ſlims.

Patweeſchu reiſneeka ſinnas.

(Stat. Nr. 4.)

19tä Mai d. eegahju Hamburgä, kur ſcho to ap-
ſſattidamees, paliktu 4 deenas. No turrenes pa
dſelſu-zektu dewohs us Kaffeli. Miſeedams dabuju
ſawam mahjas ſaimneekam, kur pa tahm 4 deenahm
peemittu, aiſmalſaht 7 dahlderus un 37 ſchillinus,
lai gan es tur tif no rihteem weenu taſſi kaſſejas
bſehru un plahnu wakkarinu wakkaräs ehdu, gribbe-
dams maj ween tehreht. Tapeh; par tahdu rehſinu
dikti ſakruhfohs, dohmadams: ja tas tä ees, tad jau
nefahdä wihje ſawu zektu tablak newarreeſchu ſtai-
gabt. Bet tas bij ſaprobthams tä: ſchis ſaimneeks
bij mannijis, fa es ſweſchineeks, las no winnu zen-
nas neſo neſinn, — tadeht tas manni tä mahnijis;
un tad es preekſchlaiſä ar winnu nekä nebiju no-
rummajis, tad bij jamakſa bez kahdas pretti-runna-
ſchanas, zil wiſch pägehreja.

Kaffele buhdams apmeleju to leelo ſwebru-dahrſu,
las tur atrohdaſs un kur daſch' daſchadi ſwehri un
putni redſami, fa jadohma: tur gan wiſſas pa-
ſaules raddijumi atrohdaſs.

No Kaffeles atkal gabju kahjahn us Frankfurti
un us Mainz. Zekſch no Kaffeles us Frankfurti
abbas puffes noſtahdihts ar abbelehm un weetu
weetahm atrohdaſs brihnum leeli dahrſi; jo tur tee
laudis lohti zeeni abhoku-wihnu dſert, las tur ar
nemaj wairat nemakſa lä pee mums allus. — Kad
noprattu, fa manna tehriina uanda ilgi newarreja pee-
tikti, tad, lai nepaliktu bez neweenas kapeikas, pee
laika luhkoju ſew darbu un pelau ſamekleht. Un to
atraddu Mainzes pilſſehä tahdä ſabrikä, kur weenu
mehneſt diſchlera darbu ſtrahdadams, nopelniju 28
gulſchus, — 1 guldis peh; muhſu naudas irr 60
kapeikas. Buhtu wehl ilgati pee ſcha darba paliz-
jis, bet ſabrika tikka ſlehgta deht fa karra nemeera,
jo arri Mainzes pilſſehä peenahja ar ſaldateem tä
pilna, fa wiſſur mudſcheja un luſteja ween. Bet lä
tad të nu eet ar to karru? Ar to tä eet, pee lä
ugguns-grehka dſehſchanas: zits rauj, zits ferr, daſchs
raud, daſchs ſmeij, — un eij tu kur eedams, gree-
ſees, kur greeſdamees, wiſſur eerandſiſ us karra ap-
bruannotus ſaldatus. Tadeht tad arri Mainz at-
ſtahju un dewohs us Straſsburgu, Frantſchu ſemme.
Tä brauzu ar dampfuggi pa Keines uppi; bet ſchis
dampfuggis negahja tablak, lä libſ Mannheimi, kur
atkal bij ja-iſlahpj. No turrenes brauzu pa dſelſu-
zektu us Karlsrub pilſſehä un no tejenes nodohmaju
kahjahn eet us Wiſlburgu; bet trahpijahs, fa paſtes-

puiffis fuffchâ atpaffat brauza un tas par mafu mafu annehmahs manni turp aizweft. Tas man bij gan pa prabtam; bet fehîs wibrinfch jau bij labbi ewilzees un tad zekâ weenâ un ohrâ gastubfi glabfi paffat glabfes eemetta, lamehr pats wairs newarreja zekku faredseht, nedj arri firus padfibt. Pufften 11 nakti Mihlbürgâ eebrauzam. Wehl nebiju no wahgeem iskappis, tē jau wafts-faldats flabt, — labdi tur us wiffeem stubreem bij redjami un tas tublin manni jautaja, fur es brauldams til wehlu? Tam atbildeju: Nedj, nupat ar pafli esmu atbrauzis un gribbu fehê pat Mihlbürgâ nakti-fahrteli dabbubt, — fadelt tad manni wehl waiza? Saldats: No kurrenes un us kurreni brauldams un labdas semmes wibris? Atbildeju: Esmu kreewis, — un tad taiffjohs aiseet. Bet faldats usfauza: Pagaid, ne-eij no weetas! Tad paenem raggu no fahneem un pubfch. Tē atfreen wehl diwi faldati un man pa wehl winneem paffat eet. Kaut nu gan manna firds flaidra, tomehr nakti laifâ un fwefehâ weetâ, deesgan dohmigs palifku. Labbu gabbalu pa pilzfehthas eelabm eedami, fahneefahm polizejas-nammu. Klauweja pee durrihm, bet neweens ne-ativehra, wijs jau bij fluff. Gabjam tablat ne wahrdu runnadami un nu peegabjam pee waktejahm durrihm, fur usrafstibts: „Offizier H. Anter.“ Saldats peeklauwe pee durrihm, durris atwerrahs un parahdabs jauns, flaits zilweks faldata mundeerâ un tas prafta: Kas notizis? Saldati atfakka: „Schê atweddam fungu, kas, fâ rahdabs, buhs spijohns, jo mehs to nupat us eelas fehrufehî un wiafeh pats fakkahs effoht ahrsemneeks.“ Offizeeris pawehleja eeffehâ eet. Tē nu gan dohmu pilus un ar pufftedamu firdi pahreem fleegsneem kappu wiina kambari, jo fehî bij ta pirma reife manna muhfehâ, tad man tâ gaddijahs. Offizeers fazzija: „Lubdu, parahdat man fawu zekâ-grahmatu.“ Es tam pahneefu wiffus papihrus, kas man bija: Ne wahrdu nefazzidams, tas flandina puffsteni, un tublin eenahza sullainis. Offizeers tam pawehleja faupt 4 faldatus. Par brihtiau tee arri bij flabt. „Macht Front!“ tâ offizeers teem usfauza un fehê israuj fawus sohbenus, tohs us aufschu pazeldami. Es dohmaju: lai nu lai, til ahtri taf manni jau nenogallinabs. Tad us manni teiza: „Sums ja-eet winneem libds, jo juhs teezeet apzeetinati.“ Tad usfauz faldateem „Marsch!“ un fehê fawus sohbenus eegrubfeh attal makstēs fâ flamm ween, un nu diwi man preefehâ un diwi paffat wadda manni prohjam. Tee paffat nahdami fluffi pee fewis pahmeijahs un weens fakka: „Tē nu attal putninfch rohtâ.“ Dhtris atfakka: „Las lalkam buhs tas trefchais, jo diwi Franzufchu offizeeri jau irr fahnemti fâ spijoni.“ Bet es pee fewis dohmaju: Par tahdu juhs manni gan nepeerahdifeet! Tâ nu gabjam labbu gabbalu pa pilzfehthu, lamehr nogabjam pee leela muhra namma, fur wehl zaur tumfchu gangi bij ja-eet. Tē nu tiffa labdas fahnu-durris

ativehrfas un man pawehleja tur eeffehâ eet, fazzidami: fehê nu warreseet faldi fapnoht. Bij japaflaufa bes pretti-runnafehânas un tâ eelappu fawâ krahtrina. Schê wiffu apflattijis, atraddu patihkamunakti-fahrteli, gultu ar mihfstu spilweni, pee weena lohga galds, fur lampa tiffa aizdedfinata un us galda wehl puddele wihna. Tas preefeh mannis bij labbi deesgan. Gurdens buhdams, tublin atgehrbohs, isdsehru puffs puddeles wihna, un taiffjohs gulleht eet. Mans kambaris bij ar diweem lohgeem; tapeh; gabju pee weena lohga paraudfibt, woi man labds waktneeks ar irr peedohts. Un redj fehê, pee, fatra lohga faldats ar flinti un tēpat pee durrim ar dſirdeju weenu ſtaigajoht. Tad nu warreju deesgan drohfehî un meerigi fawâ gultâ kapt. Salds meegs man itt drih; usnahza un es gulleju, lamehr no rihta pee mannam durrim klauweja, jo es tabs biju arri no eefchpuffes aizbultejis.

(Us preefehju wehl.)

Par zeematu pirkſchanu.

Jau daudſreij irr wehlehts tizzis, fâ lai tahdi gruntineeki, kas preefeh kahdeem gaddeem fewim zeematus pirkufchi, zaur awifehm par to ſinnu laiftu, fâ winneem iſdeweēs. Mahjas weefi fehî wehlefehânahs, zit ſinnu, wehl nefad nau peepildita tiffuſi. Mahjas weeis til ween ſinnu dohd par to, zit dalderu zeematu ſemmes iſkatrâ puſsgaddâ pahredohts tizzis.

Lalkam es nebuſfchu tas weenigais, kas Mahjas weefa redakzijai firſnigi pateiftu, tad redakzija fewim tahdus ſinnu-dewejus no ſemnehm gabdatu, kas par to ſinnu dohd, fâ zeematu pirzejeem iſdohdabs.

Un wai tad tahdu ſinnu deweju trubftu? Wai tad Widſemmē nau leels pulks tahdu, kas draudſes ſkoblû apmeklejuſchi? Wai tad winnu ſtarpâ tahdi nerastoſs, kas par minneto, ſwarrigo leetu ſinnu dohtu?

Taggad jau arri pahchâs pagasta ſkoblâs rafſtiſchana teef mahzita. Wai tad arri ſtarp teem, kas pagasta ſkoblâs apmeklejuſchi, daſch labs nerastoſs, kam weikla ſpalwina?

Baltijas wehſtneffis pehrna gadda 42. nummuri laſſitajeem preefehâ zeff to ſinnu, fo weens Wezs-Attesmuifchas faimineeks par to dohd, fâ Wezs-Attesmuifchas gruntineekeem ar pirkſchanu iſdeweēs.

To gan newarr fazzibt, fâ Latweefchi jau til turriigi paliffufchi, fâ daudj raſtoſs tahdu, kas wairaf'ne tâ weenas awifez turr. Tadeht Mahjas weefa laſſitajeem lalkam labs prahts buhs, par to minneto ſinnu fo dſirdeht, fo Baltijas wehſtneffis faweem laſſitajeem pahneedj.

Wezs-Attesmuifcha atrohabs Maj-Sallazes draudſe. Behz Siwers muifchaj irr 6282 puhruweetas, prohth muifchas un zeematu-ſemme kophâ. Muifcha 11 arklus irr leela un peh; rewifijas no 1859 peerakſtiti 448 wihreeſchi un 519 ſeeweefchi.

Wezs-Attes gruntineeks ſtahta tâ:

32 Wezs-Attes falmineeki pirkuschi lohpa 1011 dalderus, tas irr 5528 puhru weetas.

Papreeksch no winneem prassija 169,000 rubtus. Tas winneem isliklaks par dahrgu un jau winni fakla ballotees. Bet winneem par palihgu nahza muischas renteslungs Siegwald, ta ka leelslungs atlaida par 140,000 rubt., tas irr 138 rubt. par dalderi.

1 puhru weeta makfa 25 rub. 32 kap., jeb, ja purwis norehkina, 26 rub. 10 kap.

Sinnu dewejs pats fakla, ka winni „ne dahrgi pirkuschi,“ bet ka tomehr pirkshanas ispidischana grubta effoht.

Kadeht?

Pirmâ fahrtâ tadeht, ka tee pirzeji 3 gaddus preeksch pirkshanas wehl us kalposchanu bijuschi un ka arri pehdejôs 3 gaddôs preeksch pirkshanas winni us pufrenti ween atlaisti tikluschi. Zaur to winneem prohtams maf ween naudas bijis. Leelaka pirzeju dakka tif ween 5, 6 libds 10 prozentus eemafajusi, labbi retti ween 15 prozentus. Ta tad pirzejem sinnams wehl atleek leela makfashana.

Dhtrâ fahrtâ: Pirmâis masinaschanas terminsch, 12,000 rubt., krittâ us Surgeem 1869, fur preekschejais gads bij gauschi flitts.

Ja tad nu us preekschu gaddisees flitti gaddi, tad sinnams Wezs-Atteneescheem buhs warren grubti. Bet wai tad pirzejem ween buhs grubti? Wai tad rentineekem un pascheem muischneekem, kurreem leeli parradi, tas pats floghs nebuhs janefs?

Un kam tad Deews tahds zeets buhs, ka pirzeju puhlinu un fweedrus neswehtitu? Winni jau nedseennahs pehz flittu, bet pehz labbu galla mehrki, pehz tahdu galla-mehrki, kas wiffai tehwijai par labbu un zaur to neween gruntineeki paschi, bet wiffa Latweeschu tauta atseft.

Tadeht luhdsat Deewu, mihti Wezs-Atteneeschi, lai Deews Sums peeschkirr labbus gaddus! Ja, katrs to lai luhds, kas Latweeschu tautu mihto! So Wezs-Atteneeschi nau tee weenigee, kurreem pirkshanas deht taggad fweedri jaleij.

Un Deews tahdu luhgshanu paklauschs, jo teescham nu taf weenreis laiks irr, ka tauta teel pee seedeschanas. Un seedeschana newarr un newarr notitt bes gruntineeku buhshanas un bes flogshahm. Wehl muhscham jeb kahda tauta nau us preekschu gahjusi bes schahm abbahm leetahm.

Wai par Pruhscheem nau japreezajahs? Wai ta nau weena stipra un gudra tauta? Katrs semneeka puita taggad par spehlotaju palizzis, kas brihnumus padarra prett Frantscheem. Bet Pruhschu semmê sinnams semneekem irr labbas flogshas un falmineeki wiffi irr gruntineeki, kas fawu semmi apstrahda.

Tadeht, Latweeschu, ischkirrat labbi draugus un nedraugus. Kas flogshahm un gruntineeku buhshana ir pretti, tas irr Subsu enaidneeks, tas uslawe Subsu afelschamu, kaut winsch arri deesinn zil gluddi un mihligi runnatu. Bet kas zaur flogshahm Sub

gribb gaischus darriht un zaur zeematu pirkshanu par tahdeem, kas us sawahm paschahm kahjahm stahw, to turrat par draugu, weena alga, pee kahdas tautas jeb pee kahdas dshwes kahrtas winsch peeberr.

Beidsiht sinnu dewejs wehl peeleeef schohs wahrdus, par kurreem lohti preezajohs:

Kaut gan mums grubti irr, tomehr zerrtibu nepamettam un jubtam fewi laimigus, jo mehsh stahwam us paschu kahjahm un sinnam, preeksch ka puhlejamees.

Ta patti drohscha zerriba arri mannim irr. Un schi zerriba mannim tapehz irr, ka es tahdus pirzejus pasihstu, kurreem eefahkumâ warrubht wehl grubtal' kahjahs ne la Wezs-Atteneescheem un kurri tomehr laimigi fawu mehrki panahkuschi.

Un par to arri newarram brihnitees, apdohmadami, ka katram gruntineekam par palihgu irr weens wiffis, kas winnam palihbi strahdabt, prohti ta drohscha zerriba, ka zaur ustizzigu strahdashanu un zaur Deewa fwehtibu winsch paliks par tahdu wihru, ka Wezs-Attenees raktâ, kas stahw us paschu kahjahm un kas sinn, preeksch ka puhlejahs.

Luhds Deewu un strahda un tewim isdohsees!

Tê wehl peeminnu, ka zaur scheem manneem raksteem redakzijai itt nelo ne-esmu gribbejis pabrneest, bet tif ween esmu eedrohschinajees, tohs usstubbinaht, kas gan sinnas par to warretu doht, ka winneem ar zeematu pirkshanu isdeweess un kas tomehr tahdas sinnas nedohd.

Pahr fltu semuju mekletaajem.

Effam jau agral schinnis lappas reisahm stabtjuschu pahr muhsu mihteem tautescheem, no kurreem arr daudsi fawu tehwu-semmi atstahdami, gahjuschi zittur labbaku laimi melleht, bes kahdas sinnas, — tif us laimi ween. Effam arr to dsirdejuschu, zil daudseem flitti schahds padohms isdeweess un ka daudsi pehdigi nowahrguschu, atnahkuschi atkal atpakat. Sinnams, ka daudsi to gan bij darrijuschu daschada trubkuma deht, — bet to tas daudsi warreja libseht kautineem, kas naw mahzjuschees pasauli pasibt, kas nestin, kahdas tahs eedohmatas un no wiltneekem eestahstitas laimes semmes ibsten irr un woi tur pateest warrehs to labbaku atrast nekâ sawâ dsimtenê. Gan nu labbu laifu pahr tahdu aiseeschanu wairs nelo ne-effam dsirdejuschu pee Latweeschu, — warr buht, ka daschi no zittu nelaines buhs mahzjuschees un prahdigali palikuschi. Lai Deews to dohd!

Taggad Tehrpatas Iggauu awise „Esti Postimees“ lassam sinnas, ka pee Iggauneem arr ta rahdotees, itt ka ta aiseeschanas fehriga effoht mittejuschs; bet warroht buht, ka tif tadeht, ka taggad effoht seema, — kas sinn, woi pawaffarâ atkal nezelsees kahjas. Tadeht gan wajjadsetu wairaf gahdabt, ka kaudim teel labbala pahrtikshana un wairaf mahzibas. Daschi Iggauu gan taggad jau dsih-

wojoht kà istaifiti pa pasauli schur un tur, kà nu warredami, bet daudsi atkal, newarredami wairs us tehwischtu pahnahkt, dsikkà nelaimè eegabsuschees, nefà teem — kà paschi dohma — tehwischtà bijis jazeesch. Bif daschi deedelneeka tarbas apfahruschi pahnahktuschi, til taggad faproht, ka, lai gan mahjà teem grubti gabjis, sweschumà ihstenu pohstu redsejuschi un zil daschi zekà mirruschi pee ittin swescheem zilweeem un sweschà semmè, — newarredami wairs faru tehwischtu aissneegt. — Gan jau buhtu laiks, ka wairs tabdas paschu fataitas behdas us kalla nenahktu. Meh's deesgan effam fazzijusch: ja tee lautini zaur faru grubtu reijofchanu jeb aiseeschamu laut kahdu labbumu woi atweeglofchanu panahktu pee meefas woi dwehseles, — nudeen, tad meh's arr mahzetu fluffu zeest un ne wahrdu tur pretti nerumnatu, — bet kà, lai Deews pasarg! Kas gribb labbu mahzibu peenemt, lai lassa, to mums no Serwes raksta un las stann kà:

„Pastneeks, es Tew faktu, kas irr behdigi, tas irr behdigi! Scheitan M. draudse Novembera mehnesi kahdi nabbagi aischgahjeji atkal pahnahktuschi atpaktat no Kaukasus, prohti no Stavropoles, fur tee wiffu faru ar fuhreem swedreem fapelnitu labbumu is- tehrefusch, fur daudsi no winneem faru wesselibu, feerou un behrnus pamettusch, pat baddu un flim- mibas zeetusch, fur wiffas farwas mantas isnihzina- juschi, fur winnu sirgi nosagti un t. pr.; ihfi fal- soht, fur tee flahdi zeetusch pee meefas un pee man- tabm. Rabbagi lautini! Winni leezina, ka Kau- kastja nemas newarrejusch dsihwoht, ka tur preeksch winneem ne-effoht weetas nedj semmes, ne arri darbs, ne flaidri zepta maife dabbujama, tabdà weeta, fur krahfnis ar gohwju fuhdeem kurrinoht un zaur to ta maife nemas ne-effoht daudama. Arri uhdens effoht mas un tas pats nesmekkoht, fawirdohts un ruhsti- sablign, mallas leels truhkums. Pee arschanas juh- dsobt trihs juhgnus wehrschu arklam preekschà, zittadi wellena nefustotees ne no weetas, lai gan appatschà effoht branga melna semme. Muhfu Jggamu lau- schu mihtakais pawalgs, renzes, tur nemas ne-effoht un pehz tahm muhsu aischgahjejem beidsobt usnahjis warrens kahrums, ka tee tuhlin atgreesusches atkal us mahjahm. Jau Stavropole mahzitajs Doll schohs effoht fanehmis ar aprahschanu un tohs pa- mahzjis, lai bes kaweschanahs greeeschotees atpaktat, pirnis wehl ne-effoht istehrejusch faru lihds atwestu labbumu. Winsch arri teizis: „Es jau wairak rei- ses jums juhfu awifes esmu preekschà lizzis schahs semmes buhchanu un teem, kas gribbejuschi schurpu nahkt, padohmu dewis, lai paleef mahjà, — kapehz tad jabs ne-effat to tizzejuschi?“ — Kad nu schee wehl pa waffaru tur palikkusch un nefo labbatu ne- fagaidijusch, tad fapratusch, ka newarroht wis tur pahkt un tabehl fatris, kam ween wehl bijuse eespe- schana, ruddent tairijusches us to nebehdigi atstahktu tehwischtu atpaktat greestees. Taggad winni turroht

to par leelu laimi, tai semmè, fur leeli usaingusch, arri duffeht un t. pr.

Nedseet, kà runna tee, kas zaur leelu flahdi gu- dri palikkusch. Un kad meh's taggad gaddà eefah- kumà pahr to runnam, tad to darram tabehl, lai jel us preekschu zitti arr tabdà grubtā listā ne- eedohdahs. Wehl kahds draugs no Kreewu-semmes preeksch pufsgadda mums rakstija kà: Man preeksch dstrdeht, ka mannas tehwssemes laudis no tabs aiseeschanas nostahjusches. Warr buht, ka winni no tahm daudf pamahzischanahtm labkojusches, jeb Deews teem dewis labbu plauschanu. — Arri zittas wee- tās, fur ta semme naw labbaka kà pee jums, lau- dis pa tuhstroscheem ilgaddà lihds 1000 werstes aise- eet, lihds Mellahs juhbas rohbeschahm sweschās gu- bernijās maifi un pelau melledami; un kà ihpaschi darra tee laudis no Mogilewas, Tschernigowas un Smo- lenskas gubernijahm, bet tee arween nahkt atkal atpaktat. Kad tee kahds 6 lihds 8 mehneschus sweschumà no- dsihwojuschi, tad tee pahnahkt fawejus apmekleht un atpuhstees un tad eet atkal. Daschās gubernijās irr gan semmes papilnam, bet ta naw nefo wehrts un ta- deht zauri reisojohkt atrohd zeemds tillai feewas, firm- galwus un behrnus mahjà, — wiffi zitti aischgahju- schi tabtumà zuktura-fabrikōs darbu mekleht, fur to arri atdohd. Ja scheem lautineem kahds dahwinatu gabbaliam labbas semmes, tee nebuht ne-eetu no fa- was dsimtenes ahra. Woi tad daschi no jums, kam mahjà darbs truhst, arri newarretu kà darriht? — Kapehz teem wajag bes kahdas stannas feerou un behrnus wejmōs kraut un us nepashtstamu weetu aiseet, itt kà pilns galds un mihssta gulta winnus tur gaiditu un fur til behdas un baddu panahkt? — Pastneeks, pastahsti to faweem laudihm, lai tee arr' mahzabs faru tehwischtu mihleht un apzerreht tohs Deewa wahrdu: „Paleez eefsch semmes un ustur- rees arr peeteizibu.“

Labba andele.

Schihds ar kahdu wihru stahweja leelā draudsihā un andelè; wihrs sagga un nefsa schihdam, un tas atkal nehma pretti. Reif atkal kahdā nakti wihrs flappe pee schihda lohga. Schihds pazehlees, prassa: „Wai tu tas esse?“ „Ja, kungs.“ „Nu kas tewem atkal irr?“ „Weens pufspuhrs fahls.“ „Bif tu gribbe par tam?“ „Dini ohrtes, kungs.“ „Ej, to neeles, dab- bohse fesse sunbere, nefz eefkà un isberr.“ „Nu, kungs, lai tad arri eet par pufsrubuli.“ „Eh, ka tu neubhte tabde teepscha, kà wezze bahbe! Nefe eefkà, dabbohse.“ Wihrs ee-eet eefschà un prassa: „Kungs, fur es nolitschu?“ „Ebah! sepat krahfnè, es no rihte isneffise bohde.“ Wihrs fanehmis faru pufsrubuli, aiseet, schihdam labbu-nakti wehledams. Schihds no rihta peezeitahs, bet ah uh! ne- warr wairs tapt no gultas ahra; wifs plahns pluddo. Wihrs nebij wis fahli, bet leddu schihdam pahrdemis un fihlā krahfnè eebahfis.

G. T.

Sluddinaschanas.

Kaddeem un drangeem to behdigu sinu dohdu, ka tas Kungs pahre dshwibu un nahwi mannu mihtu bruhnganu

Peter Alwin

peh; ihsas un gruhtas wahjibas tai 5. Februar pee sewis aisaijinajis.

Winna dskli apbehdinata bruchte
Julie Strahs.

Weens scheseris, itt ihpafchi prezzchts, lam labbas lezibas-sibnes, warr pa nablofcheem Surgeem Leepas-muischa (Lindenhof), ne taht no Behsim, weetu dabbuht.

Strahdneeki, Latweefchi,

wibrijschi la ferijschi, kas grihb mahjitees forkus greeft un jastrahdabt, warr pastahwigu weetu arast Salobs Iorku-fabriki, Ritter-eela N 13.

Leez wehrâ!

Kad tas pee Mangall pagasta peederrigs Ans Korrin jau wairaf gaddus bes passet ka blehdis aplahrt wajajabs, jamas nodohschanas arri nau libhsinajis, tad tohp zur scho wiffas semmju un pilsektu polizejas mihtigi luhgtas, to Ans Korrin, kur to atrastu, ja waijadfigs, la arrestantur schai pagasta waldischanat peestelleht.

Mangall pagastu waldischanâ, 30. Janw. 1871.

No Meier-muischas pagasta waldischanas, pee Behsim, teel zur scho sinams darrichts, la us preelshu tabh malfschanas til peesteenas Kalna-muischa pee schihs waldischanas sanemtas, la arri pabraktschanas-sibnes tiks ierohias.

Meier-muischas pag. walb., 28. Janwar 1871.

No Meier-muischas pagasta waldischanas teel zur scho wiffas polizejas laipnigi luhgtas, wiffzem scha pagasta lobzestem, kas pirmâ un obtrâ lobeschanas schirra stahw, peelohbinah, la winneem pee desmit rubl. strahpes, ar wiffzem saweem malfschanas lwihtem tanni 22. Febr. Kalna-muischa pee schihs pagasta waldischanas jafanaht irr.

Meier-muischas pagasta walb., 9. Febr. 1871.

No Widsemes Landrahtu-kollegiuma teel zur scheem raltstem sinams darrichts, la ta f. g. Widsemes semneelu sirgu-isdabdischana un goddamalku isdallischana 5. un 6. Juni tiks noturreta Lehpata un 17. un 18. August Walmeera.

Ribgâ, ritterschafte-nammâ, 25. Janw. 1871.
v. Grünwaldt, ritterschafte fltehrs.

Paffes mainischana.

Ribgas bruggu-teesâ zur scheem raltstem darra sinnamu, la schahs teefas passet-ekspedijija, no 18. f. m. latra pirmdeenâ, obtrdeenâ, zettortdeenâ un peektdeenâ — tad arri labda swebitu-deena eetrachpirohs — rihtis no pulst. 8 libhs 10 un peh; pufedeenas no pulst. 5 libhs 7, buhs atwehria.

Teem, lam nodshwotas paffes mainischanas debt ar scho passet-ekspedijiju darrischana, te jape-nefs: 1) ia nodshwota paffe, 2) ia nauða preelsh winna gadda nodohschanaht un 3) ia apgabdischanas malka 63 kap.

Ribgas bruggu-teesâ, 12. Janwar 1871. 1

Smarshotas kuschu-bombontkes no falnehm taistat, par 40 kap. dohst pahrdohd Adolf Weterich (Frey), Sinder-eela N 16. 2

No Polizejas atwehchts. Drifkehts un dabbujams pee bilshu- un gramatu-drifketaja Ern

Krahpschana!

„Mojas weefa“ 4. Xri. tiffa isfluddinohs, la Bezju-muischas frohna Sibla mahja teeloh isrenteta. — Es te appalscha paraktsjees zur scheem raltstem sinnamu darra, la labbs blehdis scho lizzis isfluddinah un sohlu 25 rublus tam, kas to isfluddinataju warr peerabdiht.

Martin Steinhald.

Lai us preelshu labbas blehdibas newarretu notift, tad te sinnamu darra, la labbas isfluddinachanas nelad nepeenemim zittabi, la ar tabdu ralttu, kas no muischas-woi pagasta waldischanas, la peenahlabs, apstiprimahis. — Wehl peeminnam, la labbs blehdigs darbs no falladarbu teefas sohdamâ.

Kedafzija.

Walmeera

tas schè appalscha raltstis no 28. Janwar deenas irr atdarrijis bohbi, tur warr dabbuht: lasfeju, zulturu, tehju, ribhus, miltas, putramus, silkes, sahli, wirjes, pehrpes un mahderu-pehrpes, raltstomas leetas, behriu spehlu-leetas, glabjes un wajanthes prezzes un tapat arri daudj zittas leetas un prezzes, wiffas par dikti lehtu sirgu, ar labbu swarru un apgalwojchanu. Luhdsju, mannu bohbi papilnam apmelleht.

E. G. Henschel.

Sinnu-anelimanna P. Elias nammâ.

Pabrdaugawâ us wezza lehger-lauka, 3 1/2 werstes no Ribgas, irr ta ar N 106 apshmeta mahja libhs ar 20 puhw. Iartuppelu femmes un plawas gabbatu, par 44 rubl. ideriejama jeb pahrdohama. Japetejabs Selganas schoffejas mallâ, 5 werstes no Ribgas, pee ihpafschana N. Altberg.

Jauna-muischa, Krimmuldes draudse, pa Surgeem 1871 peena-rentineeks wajjadfigs. 3

Krimmuldes pilsmuischa.

Krimmuldes draudse weena mahja no 23. April f. g. us renti dabbujama us weenu gaddu, peh; tam us pilshchanu. — Salihgichana pee muischas waldischanas. 3

Leez wehrâ!

No 23. April f. g. isdohd Kastranes muischas waldischana peenu us renti; tuwalas sinnas katru deenu pee muischas waldischanas dabbujamas. 2

Peo Bull-muischas rentneeka Jahnjurr warr no Surgeem 1871 semmi eelsh masakeem gabbaleem, ar labbahm nolihgichanaht us wairaf gadderem, us pufegrauda- jeb nauðas-renti dabbuht. 3

9. un 10. Merz f. g. eelsh Bezju-Brenqu-muischas, 7 wersti no Walmeeras, tiks us ofsjona pahrdohst dachabi wahgi, lommanas, fallas, mehbeles un zitti mahjas rihti.

Bar atweglofchanu teem reijneekem, kas no Peebalgas aprinka u. us Ribgu reiso un tabel ar pastri grihb brault, irr Westenes un Dhdenes muischas apnehmuischahs, tabdeem reijneekem par labbu schinnis peeminnetas muischahs eteafstir pastri, kas tohs reijneelus pa ihfaku laiku nekâ libhs schim un par majalu malku aismest libhs Rohlneffes dselsu-jella stajionu. — La malka irr 5 lapeilas par wersti un par sirgu un par ratteem woi lamannahm, peh; to leeluma, wehl labda malka jamalka ihpafchi. 2

Kreewu wallodas ahbeje.

10 kap. gabbalâ, irr dabbujama Ribgâ pee Hâker l. dohmes gangi un Ernst Plates l. drifku-nommâ. Selgawâ pee Hôlkel lunga Seelajâ eelâ. 2

Frijsch peens teel isrentchts

Balsmanes-muischa, Wallas kreise, no 23. April f. g. — Seera-taiftaji jeb zitti warr peeteltees turpat pee rentes-lunga A. Keller. Adresse par Walmeru. 1

Walmeeras aprinki, Ummurgas dr., Roperbel-muischa (to arri par Bezju-muischu fouz) teel rubst pahrdohst; turpat arri 1 leela un 2 majas grunts-weetas pahrdohdamas jeb us renti idohdamas.

Sweedru arklus, ezeeschas, sehjamas maschinas, elfelu-, puz- un fuskamas maschinas peedahwa par lehtu sirgu tai semmlohpibas-riblu kantori pee

H. W. Gramann,
leelâ Jehlab-eelâ N 12.

Bahgu-bufkes, plibtes, laufetas dselses- un blekka krahnes, arklus, linnu-mihstomas maschinas, la arri tahs dselsu dallas pa weenahm pahrdohd Julius Gâbler, Welikanowa mahja, pee Melgalwjunammueelas N 2.

Teerat arr wiffas maschines us labbato mihti teel fataikias.

Walmeera.

Schehts-sahgus no wiffada garruma un no labbatabs feries pahrdohd

H. Frey.

Weenu masu ehrgeli jeb positim ar 4 ottawehtm un 4 registereem par 85 rubleem pahrdohd Mosk. Uhr-Ribgâ, Saun-eelâ N 30, 1 treppi augichâ, pa kreiju rohtu.

Kamaschas un kalofchas

preelsh lungem un dahmahm no wiffadahm ser-tehm par lehtu sirgu pahrdohd

P. J. Welikanow,
Kalku-eelâ N 9.

Labbalabs Englischu silkes eelsh 1/2 daku un pa weffelahn mujjahm par lehtu malku pahrdohd

G. Andreas un beedr.,

Sinder- un Zuhlu-eelu suhri, Wallis mahja N 4.

15 rubli pateizibas algas dabbuht tas, kas weenu ar wiffu 15 rublus weertu aisjuhgu 15 gaddus wezzu sirgu, lam gaischt bruhna spalwa, ar baltu sibmiti peere, labba pallatas-lahja pee nagga balta, — pars widejâ leelumâ, 65 rubl. wehrite, — atradihts un nodohs pee Ribgas polizejas waldischanas, jeb las slaidras sinnas dohs, tur tas sirgs atrohdamâ.

Latweefschu teateris.

(Ribgas Latw. beedr. nammâ.)
14. israhdischana.

Swehtdeen, tai 7. Februar 1871.

Pirno reisi: Lepna itabas meita. Zohlu-spehle 1 zehleena. Latwist no E. Allunan. Lab pirmo reisi: Professors Seifsummers, jeb: la semmju gaisu bauda. Zohlu-spehle 1 zehleena. Latw. no R. Schilling. Beigâs pirmo reisi: Stuhrgalwiba. Zohlu-spehle 1 zehleena. Latw. no L. St.

Malka par ee-eschana: la arween.

Programmas pee lasses dabbujamas. Geschlums pulstien 8 wallarâ. Sagattawofschana: Preelsh un behdas. Original-lugga 3 zehleens un 6 bilbes no Adolf Allunan.

Plates, Ribgâ, pee Wehtera-basnias N 1.

Dfirnowās.

(Statt. Nr. 2. Deigums.)

Kad abbi atkal mahjās atnabza, tad jau pawehleschanas grahmatas preefschā raddahs, ka us tahm pehdahm waijaga no schejeenes eet probjam.

Tas majoram gauschi nepatiffa, un wiasch lilla bungas fist, lai saldati sapulzejahs, ka warr probjam eet. Pehz wiasch pee wezza Allmannā no-gahja, kas pehz tahm breesmahm kahdu desmit gabdu wezzaks isflattijahs.

"Mums pawehleschana, ka tuhlin probjam ja-eet," majors eenahvdams fazzija; "nahlu, Allmannā lungs, Sums ar Deemu fazzih!"

Wezzais metta ar galwu, it kà winaam schi fīnaa pa prahtam buhtu.

"Berreju, la buhsim drihs atkal atpaffat un tahs aislawetas derribas warresim tad fwehtih."

"Ar to man wairs ne kahda daffa," wezzais ar skaidru balfi atteiza; runnajeet par scho leetu ar mannu dehlu."

"Klau, klau, mans lungs! kas ta par wallodu," majors schpatni atteiza; "wai paschi neteizah, ka effect muischas waldneeks un lungs par wiffu?"

"To darriju, kamehr dsihwoju."

"Kà tà?"

"Preefsch Sums un Subsu dehla es esmu nomiris," wezzais teiza; "bes ta meldera dehla buhtu manna dehla-meita kà arri es pagallam. Bits ne weens nenahja palihgā. Tahdā wihse mehš preefsch Sums nomiruschi. Bez tam mans dehls schahm prezzibahm pretti un winaam kà tehnam tahda rekte peefriht."

Tas majoram gauschi nepatiffa.

"Wai mans semmes-saldatu leitnants wehl dsihws?"

"Dsihws; dakters ir pee winna."

"Gribbu to redseht, wiasch mans deenestneeks."

Wezzais sauza fullaini, kas arri tuhlin bij klah.

"Wedd major lungu flimneela istabā!" tã wiasch fullainam ussauza.

Majors passannijees aisgahja.

Anfis gulleja wehl bes atmannas, wiasch no wehfscha bij neschehligi sabaddih; dakters wehl ne lo newarreja par tahm wainahm fazzih.

Bungas sabla fist un trummetes puhst un saldati dewahs probjam. Wisseem pa preefschu jahja majors ar sawu dehlu.

Dasch mehnesis bij pagahjis, un ruddena wehjih jau nobiruschas lappas pa laulu danzinaja, meschi un druhwas fataisjahs us seemas-gullu.

Sarau Anfis sabla atwesselotees; lai-gan nahwes engels winaam apfahrt liddinajahs, tomehr zits engels to aistreeza, Sarau deen' un nakti lohpdams.

Un schis engels bij Tella, kas Anfi flimmibā

lohpa. Abbi tehmi to lahwa un tiffai tad sabla aisleegt, tad jau patte weenmehr nomohdā buhdama flimmiga paliffa. Bet winna til tad no lohpschanas aistabhahs, tad dakters to zeeschi pawehleja.

Anfis speegeli passattijees pats no sewis sabih-jahs; jaukais waigs bij breejmigi faskrambahs, kreisfa rohka gluschi stihwa: wiasch bij frohplis.

Un preefsch ka?

Wiasch tahdas ruhktas dohmas metta no galwas un sabla lassihht mahtes grahmatu, to jaunais Allmanns tam peeneffa.

Mahte rakstija ar preeka pilnu firdi, fazzidama, ka tehws tam buhschoht drihs passat brauft, jo nu jau effohht wessels. Winna preezajotees, ka dehls zilwefus no nahwes glahbis, fur dsihwiba til ispostita teefoh.

Anfis dewa to grahmatu Allmannam, kas islaf-fijis luhdsahs, lai winaam to grahmatu us kahdu brihtiau aistahjoht, un Anfis to arri kahwa.

Wezzais Allmanns no tahs deenas, fur nahwe til tuni bij, ar ween wairaf sakritta un weenadi ween gultā paliffa, un dakters teiza, ka ilgi wairs nedsihwofchoht.

Kad wezzajam Sarau mahtes grahmatu preefschā lassija, tad wiasch labbu brihdi ne weena wahrda nefazzija, un azzis nodubris stihwi us sewis flattijahs. Wezza lepniba wehl beidsamo reis zehlahs kahjās, bet kappa mallai tuwojotees tas labbakais gars augstprahtibu pahwarreja.

"Wai gribbi mannu luhgschanu peepildih, dehlin?"

"No wiffas firds, mihtais tehtia!"

"Raksti Sarau mahtei, lai winna arri schurpu brauz; raksti winnai, ka ta effohht mirreja beidsama luhgschana, jo negridboht bes falihdsmaschanahs mirt."

Allmanns tehnam rohku butschojis, apnehmahs tuhlin rakstih.

"Un nu subti Tella schurpu," wezzais ar kluffu balfi azzis aistaisdams fazzija.

De ilgi pehz tam Tella pee weztehwa eenahja. Us winaas waigeem neredseja wairs behrnu deenu fmaidischanu; bet fmuflaka un prahtā pee-augufi winna isflattijahs. — Tella nu kluffu pee weztehwa gultas noschdahs, bet winaam azzis wehl ar ween bij zeeti.

Abtri azzis atwehvdams wiasch prassija: "Kà Lawam flimneekam klahjahs, mans behrns?"

"Wiasch nu gluschi wessels, weztehws!"

"Winna tehws nu drihs buhs tē un nems lo us mahjahm lihdsi."

"Jau no tam dsirdeju," Tella it kluffu atbilbeja.

"Tella, Tew gan schehl?"

"Ak weztehws! muhsu mahja man litsees gluschi tulscha; bet lo tas lihds? winaam prahts nessahs us sawu dsimteni, fur mihta mahte winna gaida."

„Tà gan irr, mahte wianam mihta un labba,“ wezzais tifflo warreja isteilt; „luhl, behrnia, wianaa arri mums dshwibu glabhuft. Preefch dauds gaddeem es wianai leelu wainu padarriju, un toreif muhsu muischâ bij bakkes, tà ka fatris no mums behga, bet Sarau mahte, nahwei spibtedama, nahza un fofya muhs. Kad mehse tillahm weffeli, tad wianaa ne muhsu pateizibas nefanehna, bet aishgahja probham. Es wianas augstprahribu pasubdinaju, un man waijadseja peedshwoht, ka pehz trihsdesmit gaddeem wehl kwehlofchakas ohgles wianas dehls us mannas galwas leef, kas mannu paschamihlestibu pawiffam iskaufesjuschas. Deems to tà gribbejis un es wianaa rohlat padohmohs.“

Wezzais zeeta fluffu, us augfchu flattidamees. Pehz kahda laika tas wallodu no jauna usnemams fazzija: „No Lawa tehwa dshreju, ka tas nabba-dshinisch effoht gluschi par frohpli palizzis?“

„Tà gan irr, weztehws! Kreisa rohla tam pawiffam stihwa.“

„Un gibmis leeliski fashrambahts?“

„Tahs fshrambas wiansch muhsu deht nesh! man wiansch zaur tam smuffals isflattahs.“

Wezzais pamasam ar galwu metta.

„Mehs wianaa parahdneeki effam, Tella!“

„Anfis muhsu dahwanas apfmahdehs, tà ka mahte darrija,“ Tella behdigi atbildeja.

„Wai tà, behrnia? Es gan lo sinnatu to wiansch ne-apfmahdetu.“

„Salki, weztehws, man tahdi parahdi gruhiti speefch.“

„Taggad nefazzischi. Munnasim par Lewi un Lawahm nahlamahm deenahm; man buhs drihs jamirft.“

„At nerunna jel tà, weztehws!“

„Man jamirft! ta stunda fshreen ka spahrnos fshurpu un ne weens to newarr aishurreht,“ wiansch smaggi dwaofchu wilfdams fazzija: „man saws nams ja-aptohpi. Majora dehls Lewis deht manni usrunnaja.“

„Weztehws!“ Tella fashihjusees eesauzahs.

„Tu gan Kurtu mihle —?“

„Ne, ne muhscham ne, labba! nemm manni kappâ lihds!“

„Leezees meerâ, behrnia, es Lewis nespeedischi, — bet gribbetu labprahit Lewi laimigu redseht, pirms mirstu. Tad gan wehl ne weenu nemihle?“

„Al tà Tu manni mohzi!“ wianaa fluffu fazzija, „kapehz gribbeet par leelu manni atstahdinah?“

„Al kahdus kaunus wahrduhs Tu runna! kas tad Lewi gribb atstahdinah? — Nefas, kad Saraus buhs aishgahjis, tad paliffi preeziga; ta pateiziba, kas wianam no Lewis nahlahs, Lawu firidi par dauds speefch.“

„No nu runna, weztehws!“ wianaa ar affaru pil-

nahm azzim wezzajam atbildeja; „fad wiansch buhs aishgahjis, buhschu behdiga un nelaimiga.“

Wezzais pahw wiffu pelleso waigu smaidija.

„Neraudi,“ wiansch fluffu teiza, „warr buht man isdohfsees, to leelu parahdu laut kahda mihsê deldeht. Sauz wianu fshurp, es wehlohs kahdus wahrduhs ar wianu weenu paschu runnah.“

Wianaa sullaini fshutija, lai Anfi fshuzoht, jo negribbeja sawas affaras zitteem rahdih.

Pehz kahda brihscha Anfis bij pee weztehwa un fshis tam fshedsa rohlu.

„Effu Zuhfu parahdneeks!“ wezzais fazzija, „un newarru pirms mirt, kamehr to parahdu islihdshinajis; pagehreet to gribbeet, es to peepildischi, klanfatees labbi, wehlejatees to gribbeet.“

„Zuhf man ne to ne-effeet parahda, Allmanna lungs,“ Anfis teiza, „to es darriju, tas peenahkash katram kristigam zilwekam darriht.“

„Tahds pats tà mahte,“ wezzais nopuhshamees fazzija; „tad man ar diwahrtigi apgruhinatatu firidi kappâ ja-eet. Zuhf gan eenaidu us mannis turreet?“

„Es ne weena zilweka ne-eenihstu.“

„Mannas dehla-meitas labbad,“ wezzais luhshahs, „neapfmahdejeet muhsu pateizibu, jaunais lungs! Wianaa par to gaufchi behdajahs, ka muhsu deht effeet par frohpli paliffuschi.“

„Tas pats mannim warreja karrâ notift,“ Anfis meerigi atbildeja.

„Al zil lepna zilweka firids warr rahditees,“ wezzais nopuhshahs, „zil nefaderriga un spihitiga. Es newarru fshehlotees, jo effu to pelnijis, bet wianas deht peenemmeet muhsu pateizibu.“

„Wai Tella freileene naw jau deefgan preefch mannis zeetuft?“ Anfis ar fashilufschu firidi teiza; „wai nefaweja ta tà kahds engels sawu meegu mannis deht, wai nefohpa manni tà wiffu mihtaka mahfa? Newarru ne kad wianas aishmirft! — Ne, ne, Allmanna lungs! wianaa baggatigi sawu parahdu atlihdshinajusi; fashrambatais waigs un stihwa rohla man buhs par peeminuu, ka weenreis dshiwê laimigs biju.“

Wezzais atkal drufzin smaidija.

„Tad tomehr weenu luhgschanu peepildeet, Sarau lungs! fshinneeks teiza, „paleezeet pee mums, kamehr Tella! derribas buhs.“

„Tas newarr buht, ne, ne!“ Anfis ahtri atteiza un waigs tam wehl bahlats paliffa; „ilgojohs mahjâs buht; mans tehws buhs fshinnis deenas te un nefshis to fshann, ka no karrâ deenesta effu wakkâ. Lai Tella freileene dshiwê laimigi zauru muhschu, to no firids wehlohs; wianaa to pilnigi pelnijusi, eefshelgshu to lihds ar sawu mihtu mahiti firidi, kamehr dshiwoschu.“

„Nu, nu, kad to Zuhfu bruhite dabbutu sinnah,“ fshinneeks gruhiti pasmehjahs.

„Es ne kad wairs neprezeshohs,“ Anfis zeefchi atteiza.

„Wezzais drufzin galwu grobfija un Sarau Anfi allaiba, kas ahtri fawâ istabâ dewahs un tur eeflehdjahs, lai ne weens wiinna behdu neredsetu, kas tam no jauna firdi graufa.

„Slimmais ar fawu dehlu pehzat weeni paschi farunnajohs, un jaunais Allmanns ittin preezigs no slimma istabas isnahza.

„Labpraht winsch buhtu par to farunnu Tella stahstijis, bet wezzais to aisleedsa.

„No ta laifa Anfs negribbeja wairs weens pats ar Tella kohpâ buht, par to fchi gan wehl wairaf behdajahs, bet arri rahbijahs, ka warroht lepna buht; Anscham klahst effoht wiinna isliklahs meeriga un lustiga, lai gan tas gruhiti nahzahs un waigs tai arween bahlaks paliffa.

„Tâ pagahja kahda neddela, kad weenu waffar Anschâ tehws un mahte atbrauza, par to dehls brijnejahs un preezajahs.

„Mahte Anscham stahstija, ka wezzais Allmanns to luhdsis, lai wiinna arri lihdsi brauzoht.

„Kluffi jaunais Allmanns fawai pirmai bruhitei rohku sneedsa.

„Kad nu wezzais Sarau ar fawu Annu pee flimneeka gultas nostahjahs, tad firds tam tiffa lohiti kustinata.

„Simtu reischu paldees, ka esseet nahkufchi,“ winsch kluffu teiza; „no tam redsu, ka esseet man peedewufchi.“

„Es Sums jau fenn peedewu un wiffu aisnirfu,“ meldereene ar mihligu balfi atbildeja; „man jau bij kahda mihka firds, kur dshwes wehtrâs warreju palihgu atraft.“

„Al mans parahds taggad diwlahrtigs,“ wezzais Allmanns nopubdamees teiza; sneedsiet man abbi rohkas, — Suhš abbi wezzaki, Suhfu dehls fawâ jaunibâ preefch mannis ta prettineeka, kas arri wiinnu, to dehlu, eenihdeja, par trohpli palizzis.“

„Wiinna firds irr tahda patte paliffusi lâ bij,“ melders meerigi atteiza; „mums tas labbal patihf, kâ kad lohde wiinnu buhtu famaitajusi.“

„Suhš esseet gohda-kaudis,“ flimneeks fazzija, „labbaki, nelâ mehš fawâ baggatibâ, kas man nelad naw tif neeziga likfufees, kâ taggad Suhfu preefchâ. Sawâ kappâ mallâ atsihstu faunedamees ar pasemmibu, ka par mantu wehl augstaka leeta irr, ko par mihlestibu fauz, kas wiffu zeefch un panefs un muhs apmeerinadama us muhschibu pawadda. Kahdu zittu pateizibu warretu Sums doht, ja ne fcho mantu? — Gita fauzheet fawu dehlu schurp, lai man fchi deena gaischaka teef un preeks un laime mannu tumfchu kappu apflaidro.“

„Melders ar fawu gaspafchu isgahja no flimneeku lambara, gribbedami fawu dehlu faukt.

„Kad atkal atpakkat atnahza, tad jau Tella ar fawu tehwu arr bij klahst.

„Man tee leeli parahdi preefch mirschanas ja-

aismaffa,“ wezzais ar preezigu waigu fazzija; „dohfchu muhsu glahbejam to leelako pateizibu, dohschu wiinnam mihlestibu, kas tam buhs ustizziga un palihdsch behdas nest lihdsi pat kappâ mallai. Tella! sneeds man rohku un falki, ko Tu wiffš wairaf mihfo; falki mans behrns un nelaunees!

„Tella tomehr fakaunejahs un uofarfufi, sneedsa rohku wezzajam, us tehwa azzis mesdama, it kâ buhtu luhgufees, jo wiinna dohmaja, ka to gribboht ar Rurtu faderrinacht.

„Tu man apsohlijees, Tella, ka man noko neflehpfi,“ tehws teiza.

„Nu Tella metta azzis us Anschâ, kas brijnum fatrauzehs, ne tahlu stahweja; wezzais fauza Anfi klahstaf un fazzija: „Wai man wihlees, kad falku, ka weens ohtru mihlejeet, jeb wai warram schinni brijdi derribas turreht?“

„Tas newarr buht! ne, ne muhscham ne!“ Anfs schegli eefauzahs, „wiinna mannis nemihfo un arri newarr mannis mihleht, — nespeedeet Tellu, Allmannâ lungs, lai ta prett fawu firdi darra, es newarru tahdu uppuru peenemt.“

„Kas tad Tew teiza, ka tas man pretti?“ Tella affarahm birstoht fmaidija; wai fawâ lepribâ to firdi apfmahdesi, kas no pascha eefahkuma jau Tewi mihleja?“

„Anfs no leeleem preefeem ne wahrda newarreja isteift, nomettahs zeffos un speeda Tellas rohku pee muttes.

„Melbereene, Anschâ mahte, wiinnus abbus fwehkhja.

„Ar mihlestibas engeli arri nahwes engels libdinajahs pa istabu. — Kad strahdneeks ilgu laifu mohdrigs bijis, gruhitus darbus darridams; kad nu winsch wiffu par labbu gallâ weddis, tad tam peepeschi mohdriba subd, tad azzu wahli werrahs zeet: winsch faldi aismeeeg. Tâ bij ar wezzo Allmanni. Wiffi muhscha darbi nu bij beigti, wehleschanahs wairs nelahdas, tapehz tam dshwibas stingrums ahtri, ahtri sudda un nahwes engels taiffjahs azzis zeeti speeft.

„Nu gribbu preezigs nomirt,“ wezzais kluffi fazzija, rohkas falidams. „Tella, dseed kahdu dseefmu, kas manni us muhschibu brauzoht pawadda.“

„Ohtrâ istabâ stahweja klaweeres, durwis tiffa drufzin atwehrtas un Tella ar flapjahm azzim un drebbedamu balfi dseedaja, un zitti gr wiinnai palihdsjeja.

„Pee mihka tehwa kufschu
Tam esmu padewees:
Es fcheit ne muhscham buhschu,
Kam buhs man atrantees?
Man nahwe nenems neeku,
Bet Angtus dabbufchu,
Tapehz ar meer' un preeku
Es tizzigs aisbrauzu.“

„Tâ dseedoht wezzais tehws bij eemidjis us muhschibu. — — —

Bezjais muischas waldneeks jau kahdu pufs gaddu um weeglahm smiltim duffeja, kad basnizas pulstieni preezigi us kabsahm eeswannija, fur baggati un nab-bagi no ta widdus farabbahs.

Tas meldera dehls Ansis tilka ar smulko Tellu laulati un pa tahm kluffahm dsirnawahm warreja manniht, ka Grif meldera gars ar Allmanneem meeru derrestis, jo tohs lahstus Ansis un Tella pahribehtija par swehtibu. J. N.

Laizigas mantas listens.

Baggatiba naw ne grehls ne arri fauns. Wiina eepreezina zilweku un pa leelakai dakkai warr ar baggatibu laimigi dsihwoht; kad malki un apzirkai pilni, tad warr daschu grubtibu un nelaimi weeglak pahzjeest. Par neeku mums radditais naw wis daschadas waijadstibas dewis, par fo daschureis errojamees, kad nesinnam, fur naudas nemt, lai waijadstibas warretu ispidiht. Bet par to mums pehzal attal preeks, kad to, kas waijadstigs, apgahdajufchi. Un tahds preeks buhs deesgan leels, tapehz ka til grubti strahdajam un pehz pelnas dsennamees. Ta publeschanahs nebuhtu gandrihs waijabfiga; kad darbam gribbam isbehgt, tad jabrauz us Dtaaiti fallu. Ta atrohdbahs leelaja juhra; tur us tahs fallas laudis zittu ne fo nedarra, fa til gull ween zauru deenu salka sahle un til no rihta, pufsbena un wakkara pajekahs, lai warretu pee ta tuwaka maises-kohla tilt un kahdu saldu augli nopluht. Drehbju winneem newaijaga, jo faule silba zauru gaddu; lauki naw jakohp, jo dabba patte darra tiskab semneeku, ka meldera un bekkera darbu. Kad winni kahdu reis gribb palustetes, tad singedami danzo ap kahdu maises-kohlu. Dasch dohmahs, tur effoht labba dsihwe, bet mums tomeht wairaf waijaga, nekà Dtaaitas eedshwotajeem. Mufsu tehwi-tehwi labbu leetu isdohmajufchi un mums mahzjufchi to bruhleht, un tahdu leetu tam Dtaaitescham naw un wiasch no tam arri ne fo neproht, bet mehsh par winneem preezajamees.

Bet dsihwe un pasaulè tas ar ween tà irr, ka weena leeta pehz ohtras prassa; lai gan mums daudj un daschadas bruhlejamas un derrigas leetas, ar ween wehl rohdbahs jaunahs flahht, kas zilwekam arri leeti derr. Kad ar daschadahm leetahm zilwela prah-tam jadarbojahs, tad prohtams, ka sapraschanai japaleel gaischakai, ka prahts wairaf jazilla, jo mums waijaga laizigu mantu pasiht un derrigi apstrahdaht.

Kad pirktu weeta ar karroti ehdam, tad pehzal arri gribbam nascha un gappeles; weenu grahmatu lassjufschem gribbahs wehl wairaf lassiht, ja ta pirma nebij par leeku flitta. Wissas tahdas leetas leel galwai dohmaht; jo prahtigali mehsh laizigas mantas un wissas zittas leetas, fo redsam un dsir-

dam, apflattam, jo wairaf pasauli pasihfim un winnas radditaju atsihfim. Mibli lohpiini eht bes karrotes; teem negeld ne gulta ne benkis, winni leelabs gulleht sahle, daschu reis arri daudj flittakàs weetàs. Par to mehsh attal us Deewu dohmajam, dohmajam par sawu nemirstamu dwehseli, un par to, tapehz zilwels irr pasaulè; dohmajam par pagahjufschem un nahkameem laikeem, par pateesibu, par jaufumu un par wissu labbu.

Par wissahm schachm leetahm nebuhtu jadohma, kad Leiputras semmè dsihwotu un kad par deenischku maisi nebuhtu jaruhpejahs.

Us tahdu wihs pasauligas mantas muhs speesch, lai mahzamees un dsenn us preekschu, ka teekam labbi un derrigi.

Tas tas labbums no pasauligahm mantahm.

Tas flittums no winneem zekahs, ka tahs muhs kahr dina us fihlstumu, melleem un wiltu. To tahm mantahm newaijadseja wis darriht, un to winnas arri newarretu, kad katris zilwels tahda kahr dina schana no teefas us pasauligu mantu listeni dohmatu. Par laizigu mantu listeni tapehz kahdus wahrdu runnasm, warr buht tad schis wai tas masaf naudas-lahdi par Deewu turrehs.

Wissas laizigas mantas zekahs no dabbas darba un no zilwela pascha darba.

(Us preekschu wehl.)

Smeecklu stahstini.

Kad jaunà gadda wihs seewai salka ka schogadd nebuhschoht daudj us tirgeem brault un us kabsahm eet, ka newarreschoht naudas preekschu stahstes doht, tad tam wihrum buhs raudawu gads. (Rauda irr siws ar farkanahm azzim.)

Kad wihs wakkara wehlu nahf mahjäs un newarr pateikt, fur bijis, tad buhs pehrsona gais gaidams, kas abbäs puffes ruh; un daschu reis eesperr.

Kad pa-augufchi behrni nerabtai un pretti reij, tad warr gadoitees, ka jau Mai mehnesi fukkams laiks.

Diwi fungi teäteri par daudj stipri runnaja; weens teem paktakà sehdedams par to errojahs, ka kumedina wahrdu newarreja dsirdeht. Weidscht wiasch fazzija: „Kad tas lohps jel kahdu brihtiau mutti turretu!“ Weens no teem runnatajeem atgreesees dusmigi prassa: „Wai to us mannis fakteet?“ — „Ne, to us kumedina taifitaju salku, jo tadeht Subsu gudras wallodas newarru dsirdeht.“

Atbildedams rebaktehs A. Leitan.